

مسئولیت متن و شکل بدوش نویسنده مضمون میباشد، عقیده نویسنده لزوماً نظر افغان جرمن آنلاين نمی باشد.

۲۰۱۹/۰۵/۳۰

خوشحال آصفی

ولې پاک او رښتیني کسان بدنانه کیږي؟

په اوسنۍ زمانه کې د پاکو او رښتینو کسانو بدنامل د ځینو مغرضو او فرصت طلبه کسانو لپاره تر ټولو ښه تجارت او خپلو موخو ته د رسېدو ښه لاره بلل کېږي. دا سمه ده، چې د نظر څرگندولو او د یوې موضوع په اړه د خبرو حق لرو، خو د بیان آزادي هم خپل یو شمېر اصول لري؛ یعنې هرڅه مو، چې په خوله راځي د بیان د آزادۍ په معنا نشي کېدلای او په کار ده، چې تل اخلاقي او اسلامي اصول په پام کې ولرو؛ څو خدای مکره زموږ ژبه د دوه کسانو یا دوو لوریو ترمنځ د ناندريو لامل و نه ګرځي، ځکه ویلي یې دي، چې:

"خپله ژبه هم کلا ده، هم بلا".

دلته غواړم څو هغو وسیلو او عواملو ته اشاره وکړم، چې کله کله یې مثبت رول لوبولی او کله بیا منفی:

- فیسبوک:

د ټولنیزو رسنیو ناسمه کارونې د هېوادپالو، نومیالیو، د ولس او هېواد چوپړ ته تړي، رښتینو او پاک نفسه کسانو په بدناملو کې ډېر مهم رول لوبولای دی. په لومړي قدم کې د مسلمانانو په توګه اخلاقاً مور ته ښایي؛ مخکې له دې، چې د یوې موضوع په اړه څه لیکو یا د یوې مسئلې په اړه نظر ورکوم، باید هغه څه ته مو پام وي، چې پر خوله یې راولو. سمه ده، چې د لیکلو پر وخت مو څوک نه ویني ترڅو مور ته ووايي، چې څه ولیکو او څه ونه لیکو؛ خو د خپلې ذهني پنځونې ټول مثبت او منفي اړخونه باد وتلو، چې د ټولني او خلکو په درد خوري که نه؟ دویم دا، چې:

سره له دې، چې د افغانستان د ټولیزو رسنیو قانون د اتم فصل په یو ډېر شمه ماده کې د ممنوعه نشراتو په اړه راغلي: "د داسې مطالبو خپرول، چې له اسلامي اصولو سره په ټکر کې وي، د نورو مذهبونو سپکاوی پکې شوی وي او یا داسې مطالب خپرول، چې د یوه شخص په اړه د سپکاوي او د هغه په اړه افتراء بڼکارندوی وي په ټولنیزو رسنیو کې جواز نلري."

خو بیا هم نه ډېری کسان له دې نافذه قوانینو خبر دي او نه هم مسوولو بنسټونو په جدي توګه تعقیب کړي دي.

- ټلویزیون:

ټلویزیون هم د یوې داسې مهمې وسیلې په توګه، چې کولای شي عامه افکار په ښه یا بد لوري و اړوي؛ کله کله په دې برخه کې یا په تصادفي توګه او یا قصداً د خلکو له روحیاتو سره لوبې کوي او داسې وخت را رسېږي، چې ګردي مېزونو کې د خبرو لپاره داسې کسانو ته د نظر څرګندولو موکه په لاس ورکوي، چې له هر ډول اسناد او شواهدو پرته پر رښتینو، پاکو او د کار او ولس ته د خدمت تړیو باندې وردانګي او داسې خواشینونکي انځور یې وړاندې کوي، چې د خلکو په اذهانو کې یې بیا ترمیم ستونزمن بڼکاري او ډګر هغه چا ته پاتې کېږي، چې شیطنت او غولول یې ورځنی مصروفیت دی.

دا کسان له دې لارې ګټه ترلاسه کوي او د خلکو او ټولني ترمنځ لوړ مقام او دريځ ور په برخه کېږي، چې په خواشینۍ سره خبرې یې ارزښت او اورېدونکي پیدا کوي.

د پاڼو شمېره: له 1 تر 2

افغان جرمن آنلاين په درنښت تاسو همکارۍ ته رابولي. په دغه پته له مور سره اړیکه ټینګه کړئ maqalat@afghan-german.de

یادونه: دلیکنې د لیکنیزې بڼې پازوالي د لیکوال په غاړه ده، هیله من یو خپله لیکنه له رایرلو مخکې په خبر و لولئ

- ورځپاڼه:

ورځپاڼه بله لاره ده، چې د خبر رسولو د مثبت رول ترڅنګ؛ کله، کله د خلکو د افکارو د مغشوشولو او کله، کله تور ته سپین او سپین ته تور وايي او زموږ خلک په ځانګړي توګه قلموال او روڼ اندي مو د موضوع د هر اړخيزې ارزونې او تل ته له تلو وړاندې ياده موضوع د زړه له تله مني او د هغو کسانو په ډله ورګډېږي، چې د کار او خدمت تړي کسان په ډېره ظالمانه توګه نښه ګرځوي او تخریبوي يي.

د حل لار:

د دې لپاره، چې د هېوادپالو، په کار پوهو، خدمتګاره او رښتیني کسانو شخصیت وژنه ونشي او له برېښنايي، انځوريزو، غږيزو او چاپي رسنيو څخه ښه ګټه پورته شي نو باید د مسوولو بنسټونو له لوري ګټورې او اغېزناکې خپرونې په لاره واچوي، چې عامه پوهاوی پياوړی او د خلکو د پوهې کچه لوړه شي. په لېسو او پوهنتونونو کې د قانونونو او له رسنيو امکاناتو څخه د ګټه اخیستنې په اړه سيمينارونه جوړ شي؛ څو د ښکېلو بنسټونو لپاره د فشار راوستلو په موخه د سختو اقداماتو پلمه په لاس ورنشي او دې ته اړ نشي، چې په هېواد کې د هغه د بندولو يا منع کولو په اړه فکر وکړي. دیني عالمان، چې په ټولنه کې له ځانګړي درناوي څخه برخمن دي؛ د جمعي لمانځه په خطبو کې خلکو ته ووايي، چې شخصیت وژنه، د رښتینو او په کار پوهو کسانو بدنامول څومه ناوړه کار دی. او د پای خبره دا، چې:

د قانون او د وزارتونو، ریاستونو، مدیریتونو او... څارونکي بنسټونه باید د تر ټولو رښتینو کسانو، چې غواړي په یوه موقف کې خپل کار ته دوام ورکوي؛ لاس نیوی وکړي، څو هېڅ ډول وېره، اندېښنه او خنډ احساس نكړي او د دی تر څنګ دولت ته هم په کار ده، چې د هېواد د عدلي او قضايي بنسټونو ترڅنګ په جدي توګه دا ډول مسایل تعقیب او د نافذه قوانینو په رڼا کې جدي چلند وکړي.

په درنښت

د پاڼو شمېره: له 2 تر 2

افغان جرمن آنلاین په درنښت تاسو همکارۍ ته رابولي. په دغه پته له مور سره اړیکه ټینګه کړئ maqalat@afghan-german.de

یادونه: دلیکني د لیکنيزې بني پازوالي د لیکوال په غاړه ده ، هيله من يو خپله لیکنه له رالیږلو مخکې په څیر و لولئ